

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Črno-rdeče-rumeni!

Ni še minulo pol leta, odkar so si v Idriji podali roke elementi, katerih načela so bila kolikor mogoče v nasprotju. Naši patentirani pobožnjaki so podali svoje blagoslovljene roke ljudem, ki trdijo, da altarja in prestola ne potrebujejo. Strmeli smo, da se dasta ogenj in voda združiti. Marsikomu so se odprle oči, da je spregledal, koliko je naš duhovniški stranki za načela, koliko ji je za blagor naroda, dasi sicer vedno trdi, da je rešitev našega naroda le v katoliški veri in da so le patentirani katoličani, bodisi te ali one narodnosti, pravični našemu narodu. Malo je bilo takih kratkovidnežev, ki bi verjeli tem hinavskim besedam in še te je morala bitka za Celje prepričati, da še tako »kristalno čisto katoličanstvo« ni nobeno jamstvo za pravičnost napram slovanskim narodom.

In to je tudi umevno. Premnogokrat smo že trdili, da vera nima s politiko ničesar opraviti, da so klerikalci nemškega pokolenja, s katerimi hodijo naši klerikalci čez drn in strn, istotaki sovražniki Slovanov, kakor pa Vsenemci. Naši patentirani katoličani so sicer trdili, da mora prevevati vso politiko katoliško prepričanje, da je le potem upati, da minejo narodnostni boji. Kako resnične so bile naše trditve in kako zelo so slepili naši nasprotniki ljudstvo, dokazala sta nam Fuchs in katoličan najboljše mere Morsey, poslanec po volji in želji štajarskih klerikalcev, dasi ju skozi in skozi preveva katoliški duh. Združili so se torej oni, ki vedno vpijejo »proč od Rima«, z onimi, ki pri vsaki priliki obračajo svoje pobožne oči v vidnega namestnika Kristovega; njihov objem pa blagoslovlja socialni demokrat — Pernstorfer, dasi je pred dobrim letom trdil slovenski doktor »sv. pisma«, da je socialna demokracija takorekoč predigra revolucije, ki poruši altar in prestol.

In zavezniki Slovencev!? Ginjen mora biti človek, če pomisli, s kako silo so se zavzeli za slovenski narod ravno češki poslanci — z večine sami svobodomiselni možje, katerim bi rekel »Slovenec« — »brezverci«. Če se torej posreči rešiti Celje, zahvaliti se bomo imeli le

njim, da so nas obvarovali nesreče. Tako je boj za Celje imel tudi to posledico, da smo spoznali svoje prave prijatelje in da se je pokazalo, da gre pristen klerikalec tudi pod črno-rdeče-rumeno zastavo z napisom »Los von Rom« (slovenski »Proč od Rima«).

Naše ubogo ljudstvo pa sedaj lahko izprevidi, da je vera prevzvišena stvar, da bi se vlačila v politiko, da še tako »živa vera« (!?) klerikalnih Nemcev ne ovira, da ne bi učinili Slovanom krivice, ako jim je le mogoče.

Temu dejstvu pa se ni čuditi, saj je sedanji škof Mahnič, vzor naših klerikalcev, trdil, da je narodnostna ideja (v mislih je imel slovensko narodnost) paganstvo.

Naši domači nasprotniki, ki se ne sramujejo izjaviti, da ne sedejo s slovenskimi likeranci k eni mizi, so najboljše prijatelji ljudi, ki z enim očesom gledajo v Rim, z drugim pa škilijo v Berolin in ki niti najmanjše kulturne zahteve štajarskih Slovencev ne priznavajo. Taka je torej politika na katoliški podlagi. Pričakujemo, da popravijo, kar so zamudili, če imajo v sebi le iskrico domoljuba in poštenosti.

13 Naš hišni davek.

Piše Š. [Dalje.]

4.) Ravnotako kot individualna uporaba (primeri št. 3.) je za klasifikacijo brez pomena tudi doba, tekom katere se vobče stanovljiv prostor rabi za stanovanje. Po zakonu je vseeno, ali stanuješ v dotični sobi nepretrgoma ali samo par mesecev na leto ali pa morebiti pusti celo po eno in več let prazno. Kdaj in kako hočeš izkoriščati stanovljivost prostora, prepušča zakon tebi, njega zanima le vprašanje, ali ga sploh moreš izkoriščati. Vendar naj že na tem mestu pripomnim, da veljajo predstojee opazke le za rešitev vprašanja, koliko hišnih prostorov je načeloma podvrženih razredarini. Ali se davek v resnici vselej tudi predpiše, oziroma predpisani ne odpiše, če je dotično poslopje prazno — o tem govorimo obširneje v enem naslednjih odstavkov.

5.) Slednjič navede cit. § 22 še nekatere prostore, katerih — če so postavni pogoji izpolnjeni — ni prištevati stanovljivim prostorom, pravilneje rečeno: na katere se, dasiravno so morebiti stanovljivi, pri uvrstitvi v ta ali oni razred tarifa ni ozirati, ki so torej za visokost davka brez pomena. Kot take našteje cit. § taksoativno (to se pravi: določba velja samo za izrecno navedene prostore, ne pa tudi za druge, ki so onim v enem ali drugem oziru več ali manj podobni): šolske sobe, uradne prostore in delavnice. N. pr.: V svoji hiši imaš 3 stanovljive prostore, in sicer spalnico, jedilnico in delavnico. Ko bi ne bilo določbe, o kateri ravno govorimo, spadala bi hiša v XIV. razred z 2·10

gld. davka. Ker so pa delavnice vsled zgor navedenega izvzete, plačati je po XV. razredu, to je: 1:70 gld.)*

S šolskimi sobami in uradnimi prostori moremo se vsled zmešnjave, ki je nastala v tem oziru v praksi, natančneje pečati šele pri odstavku o permanentni (trajni) davčni prostosti. Tu se nam je baviti le z vprašanjem, kaj razume zakon pod delavnico. Davčna oblastva se ravna po vladnem dekretu od dne 2. decembra 1836 št. 36.881, ki določa: «Če je oprava (i. e. delavnice) taka, da je prostor v stanji, v katerem se nahaja, absolutno nestanovljivi, potem ga ni upoštevati, v nasprotnem slučaju pa uvrstiti (namreč: med število za klasifikacijo merodajnih prostorov).» Če «prestavimo» to doslovno prestavo v razumljivo slovenščino, glasi se ta določba takole: «Delavnice so le tedaj izvzete od klasifikacije, če so nestanovljive.» Na prvi pogled je jasno, da je to tolmačenje mnogo strožje, kot zgor izraženo mnenje pisca, ker bi bilo v smislu tega tolmačenja v navedenem primeru le tedaj plačevati davek po XV. razredu, ko bi bila delavnica nestanovljiva, česar pa v vzgledu nismo dejali. Nič manj kot strogost, jasna je pa tudi neopravičenost citiranega dekreta, ker nestanovljivi prostori že po splošni določbi § 22. pri klasifikaciji ne pridejo v poštev in bi jih torej ne bilo treba še enkrat posebej izvzeti, najmanj v zvezi s šolskimi sobami in uradnimi ubikacijami, to je stanovljivimi prostori. Ko govori zakon o delavnicah, nikakor ne podaja vzgleda za pojem nestanovljivega prostora, marveč določa izrecno, da delavnice i. t. d. sploh, ne glede na stanovljivost ni prištevati stanovljivim prostorom v smislu postave. Vsled tega bi bilo pravilneje, ko bi vladni dekret določil, da je one prostore nazivati za delavnice, ki so vsled vzdanih ali drugače trajno združenih obrtnih priprav na prvi pogled določene v posebne gospodarske svrhe, in bi bilo treba večjih stavbenih poprav, ko bi jih hotel napraviti nerabne za te svrhe. Da so poleg svojega posebnega gospodarskega namena morebiti tudi pripravne za stanovanje, za to bi se praksa, če bi hotela ostati v mejah zakona, ne smela brigati, in sicer — kakor določa zadnji stavek citiranega § 22, toliko časa ne, dokler se rabijo samo kot delavnice. Ko bi bilo treba še enega dokaza, da je naše mnenje pravo, sklicevali bi se lahko ravno na ta stavek: bil bi odveč in nerazumljiv, ko bi imel zakon v mislih samo nestanovljive delavnice. Vendar, kakor rečeno, so davčna oblastva gori do finančnega mini-

*) Primeri pa naslednje odstake.

PODLISTEK.

Postno pismo.

Gospod urednik! Prosim Vas, bodite mi Mentor, jaz bom pa Vaš Telemah. Enak Herakleju stojim na razpotju in ne vem, kam bi se obrnil. Sam stopam po prašni cesti, katera me ne vem kam popelje. Dušni mir sem izgubil in Ahriman me je obsedel. Enak sem ladiji brez krmila na razburkanem morju, enak sem veli smeri, zmrzujoči na goli pečini. Moji plavi, na čelo se vsipajoči kodri izginevajo, izpod njih se kaže blede čelo. Ugasnil je ogenj mojih oči in moje srce je obdala ledena skorja. Izgubil sem svoj kalejdoskop, kateri mi je slikal svet v tako pestrih barvah, poln življenja, — a namesto njega sem dobil očala z okajenim steklom. Minula je predpustna doba, doba harmonij in že je nastopil mračni post, doba zatajevanja — v meni je minula pomlad in nastopila jesen. Iz Romea sem se spremenil v Wertherja. O kje ste časi, v katerih sem se zibal s kranjskimi divami, lahkinih nog po akordih lahkokrilega valčka po gladkem parketu, akoravno še ne pri električni razsvetljavi, pa pri toliko lepši, sladkeji svetlobi njih globokih oči. Vse je proč. Enak Jeremiji sedim na svojih razvalinah in premišlujem o zelo važnem premetu,

strstva dosledno svojega mnenja, in upravno sodišče žalibog še ni sodilo o tem vprašanju. Zatorej naj se vsakdo, kdor se boji potov in strokov pri tem sodišču, lepo pokori fiskaličnemu tolmačenju, ki v smislu cit. vladnega dekreta smatra za delavnice le one prostore, ki so vsled posebne obrtne oprave nestanovljivi, ne pa, kakor bi bilo pravilno, tudi onih, katerih namen za uporabo teh ali onih obrti je sicer označen že po gotovih vnanjih lastnostih, ki so pa poleg tega včasih tudi stanovljivi.

Se nadaljuje.

V Kranju, 15. februarja.

Papež Lev XIII. bo praznoval dne 20. t. m. 25 letnico, odkar je postal papež.

V proračunskem odseku je povdarjal poslanec Povše, naj bi naučno ministrstvo vendar že enkrat upoštevalo opravičeno zahtevo deželnega zbora kranjskega za upeljavo vsoprednic na ljubljanski realki in da sedaj, ko so potrebne učne knjige na razpolago, upelje na višjih razredih kranjskih gimnazij slovenski predavalni jezik. Stavil je tudi predlog, s katerim se priporoča vladi, naj posestnikom na Kranjskem, ki so trpeli ob potresu leta 1895 škodo, začetek poplachevanja podaljša do leta 1906. — Baron Švegelj je priporočal prošnjo mestne občine ljubljanske za olajšave, oziroma odpis potrebnih podpor in ponapredščin. — Odsek je odobril dispozicijski zaklad s 24 proti 22 glasovom. Razun Poljakov so glasovali vsi Slovani proti.

Državni zbor je minulo soboto razpravljal o vojaštvu. Čehi in socijalni demokrat Dašinski so jako ostro prijemali vlado. Zbornica je dovolila letošnje vojaške novince.

Najnovejše politične vesti. Delegacije se snidejo meseca maja, meseca junija pa bodo sklicani deželni zbori na daljše zasedanje. — Nekateri ruski listi pišejo jako laskavo o obisku prestolonaslednika v Petrogradu. — Ogrska vlada je sklenila, naj se trgovinske pogodbe z Nemčijo, Italijo in Srbijo podaljšajo za eno leto. — Govori se, da odstopi zunanji minister grof Goluchowski. Njegovim naslednikom se imenujeta ali baron Lexa-Aerenthal ali pa bosanski minister Kallay. — Sestanek sladkornih tovarnarjev se je vršil ta teden v Berlinu. — Dne 9. t. m. je praznoval nemški cesar Viljem 25 letni vojaški jubilej. — Listi poročajo, da se je položaj na bojiščih obrnil prav ugodno za Bure. Nobeden pravi Bur noče ničesar slišati o mirovnih pogajanjih, ki bi ponižala Bure. Upajo še vedno, da bodo konečno zmagali.

o onem namreč, kateri je kriv moje nesreče, vzrok moji resignaciji nad svetom — o ženski. To je predmet, v katerega sem obrnil svoj ostri pogled in zrl sem ga, dokler se mi ni pokazal v pravi svetlobi.

Predmet predpusta je ženska, predpust je minul, jaz sem pa napravil bilanco. In ta je dovršena.

Moje Mentor! Prijetna naloga je imeti žensko za predmet, posebno pa koncem predpusta, ko so žepi prazni. Kljub temu, da je bil ta predmet že neštevilno-krat preobrnjen, razsekan na drobne košce, opazovan pod mikroskopom, fotografiran od spredaj in zadaj, vendar najdemo na njem še dovolj zanimivosti, to pa zaradi tega, ker je ta predmet za nas moške zelo zanimiv. Mi moški smo zdravniki žensk. Nekateri kupuje zdravila za svoj predmet pri Klandru, drugi zopet pri M. Mayrju. Nič čudnega, kajpada, ako se čuje tolikokrat o slamnatih možeh in nesrečno zaljubljenih. Toda res je, da nekateri nalašč ne znajo zdraviti svojega predmeta. Še večja težava je pa, kdor ga v resnici ne zna. Tak človek je po mojem mnenju vreden vsega pomilovanja, kajti njegov predmet hodi rad k drugim zdravnikom, kateri ga zdravijo z medom in ne s pelinovcem. Meni je bila prva naloga, ta predmet razdreti, kakor mal bébé. Pa kaj sem našel? Ta predmet obstoji iz panja, steklenice in nogavic. Vsakdo, kdor hoče žensko spoznati, naj odpre

Dopisi.

Iz Mojstrane. Gospod urednik! Izvolite sprejeti par yrstic o naših šnopsarijah, ki se ne drže nobenega zakona ali ga pa nimajo. Postava namreč pravi, da se morajo vse žganjepivnice ob določenem času zapreti, in sicer v soboto popoldne ob petih in se imajo odpreti v nedeljo zjutraj ob šestih, potem smejo biti odprte do enajstih dopoldne, a zaprte zopet do ponedeljka zjutraj do šestih. Ravnotako veleva postava ob praznikih. Pri nas pa menda nikdar niso zaprte, tudi ne ob določenem času. Ni dolgo tega, kar bi bil nek mladi fant kmalu umrl, tako se je napil. Gospod župnik ga je celo prišel devat v sv. olje. Minulo poletje je drugi zopet obležal pod kapom, tako se ga je nasrkal. Umestno bi bilo zahtevati, da se izda postava, po kateri bi se prepovedalo žganjepitje vsem tistim, ki se niso dopolnili 20. leta. Koliko manj bi bilo nesreč in koliko manj bi bilo zaprtih mladeničev. Pri vojaškem naboru bi se dobili krepkejši fantje. Nemški pregovor pravi, da je »šnopsarija zlata jama«, a to le za žganjetoča in ne za žganjepivca. Za slednjega je bila in bo prokleta jama in nesreča za vso družino, ki ima le enega žganjepivca pri hiši. Koliko otrok in žena bi ne stradalo, koliko solza bi se ne prelilo.

Gorenjski opazovalec.

Z dežele. Iz Madjarskega prihajajo poročila, da se Madjari, tamošnji Slovenci in Nemci v velikem številu selijo v Ameriko. Leta 1900 je bilo iz Transilvanije 114 tisoč izseljencev. Razen tega hodi od tam vsako leto do 200 tisoč ljudi v Rumunijo na delo in dosti tisoč poleti na Nemško žetve opravljat. Torej tista prikazen kakor tostran Litve. Avstrija je ena najrodovitnejših držav, a tovarna za kulije za delo v tujini. Angleški znameniti gospodarski pisatelj Rogers piše: »Kak narod zamore le njegova vlada vničiti in tudi le tista vlada, ki se ljudstva nič ne boji.« Ta izrek se daje dobro komentirati s slikami iz naše Avstrije. Vlado so v Avstriji stoletja tvorili in jo še tvorijo lastniki latifundij in katoliški duhovniki. Meščanstvo si ni nikdar pridobilo prave moči v vladi, masa ljudstva pa še manj. Kmet celo je le dajal pomoč duhovščini. Te avstrijske vlade se tudi kar nič ne boje ljudstev. Kdo se jih bo bal? Do 60 odstotkov je kmetov in ti le na Češkem še nekaj mislijo, drugod in tudi Nemci malo. Čehov je okolo 5 milijonov, v Ameriki jih je bilo v zadnjih letih le okolu 3000. Neki dr. Schünemann jako žalostno gleda izseljevanje iz

najprvo panj, ali kakor mi pravimo glavo. Dobro naj pregleda, ali so v njem bučele, ose ali sršeni. Navadno je ta panj poslikan tako, da bi človek mislil, da so v njem samo bučele, v resnici so pa le sršeni. Odpreti ga je tedaj potreba. Drugi glavni del je steklenica ali kakor mi pravimo srce. Ta visi privezana za panj. Tudi to je treba odpreti in pokusiti, kaka pijača je v njej. Na tej steklenici je pisano navadno »Med«, a velikokrat je notri sam pelinovec. Sploh so pa ženska srca podobna velikonočnim jajcem, ker so rudeča, trda in mrzla. Neredkokrat se pa pripeti, da sta panj in steklenica prazna. Konečno naj še omenim nogavice. Te so nekaterim vse na svetu, a stranska stvar panj in steklenica.

Mrazi me in srce se mi krči, moj Mentor, ko pogledam to bilanco. Ta ni nič drugega nego spoznanje in ta je vzrok mojemu notranjemu razdvoju. Pomislite, malo poprej življenja poln vesel Adonis, sedaj srpo zroči Mefisto. Kako naj prenesem ta hitri prehod iz ene skrajnosti v drugo. Postal sem skeptik in ne verujem ne tega, ne onega. Ravnal se bom po Vašem nasvetu. Šel bom za štirideset dni na Cofišče, kjer bom ob češpljevi kaši in sladkih koreninicah premišljeval ta predmet, potem pa Vam pošljem zopet zapečateno pismo, v katerem Vam sporočim rezultat svojega premišljevanja. Do takrat pa Vas prav srčno pozdravlja Vaš Telemah.

Madjarske. On svetuje svojim rojakom, da naj ne pridelujejo več žita za izvoz in trgovino, v kateri ne morejo tekrovati z ameriškim žitom, naj se na Madjarskem prideluje le toliko žita, kar ga je treba za domačo rabo. Velike in majhne kmetije naj se z vso pridnostjo prijemajo pridelovanja trgovinskih rastlin, kakor hmelja, tobaka, sladkorne pese, lanu i. t. d. Madjari so razorali v pretekli dobi večino svojih velikanskih pašnikov. Konjereja jim je dosti nesla, veliko tudi goveja živina, ovce in prašiči. Paša je bila dobrotljiva zemlja, in na njej je zrastle žito, ki je neslo več ko zdaj. Intenzivno obdelovanje hočejo upeljati s pridelovanjem trgovinskih rastlin. To bo potrebovalo še več delavskih moči. Kaj, če tudi teh ne bo mogoče boljše plačevati. Menda tudi na Madjarskem zadnja ura bide veleposestvom. In tam imajo največje latifundije. Kmet ima na pravem Madjarskem malo svoje zemlje. Tudi na Hrvatskem in Slavonskem ne dosti več. Še največ zemlje tam ima kot kmet Nemec. Avstrija je povečjem kmetijska država. Madjari so v naši državi merodajni. Teh se bojijo tudi cislitvanske vlade. Dobro je, da začne tudi tam na veliki kmetiji razjedati. Madjari bodo napravili prej kratek proces z latifundiji, ali jih razparcelirali v srednje kmetije ali odprli kmetiskim delavskim zadrugam na veleposestvih delokrog. Potem se bode tudi v Cislitvaniji kaj storilo v tem oziru. Menda je edino sredstvo, da se izseljevanje zatne, to, da kmet dobi več zemlje v združno ali zasebno last.

Z Jesenic, dne 13. februarja. Ko so začeli pretečeno jesen kopati predor skozi Karavanke, prišlo je k nam mnogo ljudstva iz raznih krajev države. Nekateri so prišli, da si poiščejo dela, drugi, da ustanove različne gostilne, kavarne, prodajalnice i. t. d., drugi zopet, da si na kak lažji način zaslužijo svoje denarce, kakor se godi to povsod, kjer imajo taka in enaka podjetja. Na Jesenicah in na Hrušici je včasih kar mrgolelo različnih ljudi. Na zimo so zopet odšli, ker je manj dela, prav gotovo pa se vrnejo spomladi v tem večjem številu. Težko je spoznati pri takih prilikah, koliko zaupanja je vreden ta ali oni tujec in treba je velike opreznosti, da se človek ne oškoduje. To kaže posebno naslednji slučaj, kateremu ne primanjkuje tudi nekoliko komike. Jeseni je prišel na Jesenice človek, magaciner firme »E. Groß & Co.«, ki bode menda dovršila predor skozi Karavanke. Dosedaj so se ji dotična dela oddala le provizorično. Ta človek se je imenoval Leo Silberbusch in je bil žid in sicer lep žid srednje - velike krepke postave, prijetnega obraza, črnih las in brk, svetlih oči in še celo nos ni preveč razodeval pokolenja svojega nositelja. Ni čuda, da se je kmalu vsem prikupil in posebno ženske so začele zdihovati po »lepem Leonu«. Zahajal je v vse boljše gostilne in prodajalne, nastopal jako samozavestno, govoril veliko ter imel neomejen kredit — ponekod pač le na ime zgoraj imenovane tvrdke. Nekega jutra pa se je raznesla po Jesenicah vest, da je »lepi žid« Leo izginil. Iskali so ga tuintam, sklepali to in ono, nazadnje pa zvedeli, da je skrivoma pospravil svoje reči v kovčege, jih pustil peljati — da je bilo bolj varno — na Dovje, odkoder jo je popihal baje v Bukovino. Sledila je velika razburjenost, dopisovanje in telegrafiranje — pa vse zastonj, o »lepem Leonu« ni duha ne sluha, iz Bukovine nobene pomirljive vesti. Opeharil je ljudi, kolikor je do sedaj znano za kakih 2000 K, brčkone je škoda še večja. Z Bogom, lepi Leo! — Ker se naši posestniki v začetku radi vožnje niso mogli razumeti, prišel je k nam še drug žid Witschner. Pripeljal je seboj 35 konj, od katerih pa ima sedaj le še osem. Kakor čujemo, so mu danes tudi te zarubili. Ta žid tukaj ni nobenega oškodoval in je — kolikor je nam znano — vse pošteno plačeval; preganjajo ga tedaj v nekem drugem kraju. Vožnje bode znaprej itak malo, ker so pod Hrušico napravili poseben tir, na katerega pahnejo vozove z blagom raz železniško proggo. Od tam do predora pa je le mala razdalja.

O ideji Sokolstva.

Na Slovenskem imamo več Sokolskih društev. V teh se telovadi ali pa tudi ne, kakor ravno nanese slučaj ali potreba. Navadno v teh društvih ni velikega zanimanja

za telovadbo; gotovo število članov, včasih prav skromno pohaja telovadnice, se obesa nekoliko po orodju, in to je vse. Nekoliko drugače je pa takrat, ako ima tako društvo kam poleteti, posebno, ako se pripravlja za javno telovadbo. Takrat vidimo zopet po telovadnicah obraze, katerih ni sicer nikdar na spregled, vidimo vrvenje, zveranje po orodju, suvanje z rokami, skakanje in človeka obide takrat misel, da se zbira črna vojska.

Take in enake so slike teh društev. Rdeča srajca, pero na čepici, svetla zapon na pasu, zurka in včasih tudi zateklo debele roke, posebno pa javni nastop v ozkih hlačah, v jopici brez rokav vprico nežnega spola — to je težišče, to je ideja Sokolstva teh črnovojnikov. Seveda so tudi izjeme, a teh je malo. Prav redkokdaj pride komu na um vprašanje, kaka mora biti smer in cilj ideje Sokolstva? Zakaj pohajamo telovadnice, zakaj tam telovadimo, zakaj nosimo sokolsko opravo? Ali je morda telovadba sama in nič drugega cilj Sokolstva? So li morda taka društva le paradna društva?

To je tedaj vprašanje, katero nas vedno bolj zanima.

Cilj ideje Sokolstva je krepostno življenje, sredstvo v dosego tega je pa telovadba, duševna izobrazba in pa narodnost. Sokolstva tedaj ne krije le fizična gimnastika in ne duševna izobrazba sama in tudi ne le narodnost. To so le pota, po katerih pridemo višje, do cilja.

Glavni temelj Sokolstva je telovadba, princip telovadbe je delo. Delo, to je oni mogočni činitelj v našem življenju, brez katerega bi moralo preiti vse stvarstvo, katero vidimo okrog sebe, v nič in izumrl bi tudi človek. Narava sama deluje neprenehoma, v njej ni nič počitka in nje si brez vednega spreminjanja niti misliti ne moremo. Iz zrna zraste bilka, ta bilka se polagoma razteza, raste, požene veje, cvet in rodi sad. Ona sama vsahne in se spremeni v prst, iz te pa vzklije zopet novo življenje. — Iz tega vednega dela narave se je porodilo tudi najpopolnejše stvarstvo na zemlji — človek! On je sin narave, on je produkt njenega dela. In ta človek se vzdržuje in izpopolnjuje le z delom. Z delom si pridobiva svoj živež, delo je njegova obramba, delo je njegovo stremljenje po višku. Njegovo bitje je tesno združeno z delom in tudi njega si ne moremo misliti brez dela. — Vzemimo človeka, ki se vedno giblje in dela. Njega se ne prime nikaka bolezen, njegovo telo je zdravo in sposobno za vsak napor. Kaj je lepšega za naše oko, ko lepo raščen zdrav človek? Poglejmo pa nasprotno človeka, kateri ne izvršuje nobenega fizičnega dela. On je bled, sključen, pokašljuje. V njegovem telesu je pravo zbirališče vseh mogočih bolezni. Vsakdo se ga najraje ogne, njega samega se pa poloti zavist do zdravih in v samoti se mu približuje zgodna smrt.

Torej delo je oni mogočni faktor, kateri nas vsega tega obvaruje. Nasprotno pa znači mir in brezdelnost — nazadovanje in trohnenje.

Toda tudi med delom in delom je razlika. Oglejmo si obrtnika. Vsaka obrt se izvršuje po gotovih pravilih, kateri se vedno in vedno ponavljajo. Pri tej obrti trpi leva, pri onej desna roka, pri tretji leva ali desna noga, pri četrti pa le en del roke ali noge. Dotični del telesa, katerega eden ali drug obrtnik več uporablja, se razvije bolj nego drugi in sicer na škodo ostalih delov. Tak človek ima tedaj razvit le gotov del svojega telesa, ostali deli pa so nerazviti. To je tedaj vzrok, da vidimo tako šestokrat ozkoprсна ljudi, kateri se drže sključeno, slabotneže, katere podere vsaka sapica i. t. d.

Toda človek ni le prazna materija, ampak on ima poleg drugih prednosti tudi čut. Čut lepote je vzrastel z njim vred. On je videl v svojem telesu popolnost oblik in ravno ta čut in pa bramba samega sebe pred sovražniki njegove očetnjave so mu dali povod, da si je izmislil že v davnih časih delo, katero je najpopolnejše in katerega namen je razviti popolnoma enakomerno vse dele telesa, doseči popolnost oblik in moč — to je telovadbo. Telovadba tedaj izpopolnjuje nedostatek našega vsakdanjega dela, ona razvija posamezne dele našega telesa enakomerno, ona nam daje prožnost, svežost, lepoto in zdravje. Ravno zato vidimo po telovadnicah

množino telovadnega orodja. Vsako posamezno orodje razvija posamezne dele našega telesa.

Popolnost telesa je temelj zdravja človeka in na njega zdravju zavisi tudi duševno in нравstveno življenje. Zdravje in svežost telesa so glavni pogoji vsakega uspešnega dela. Kdor k njemu prispeva, razmnožuje delavno moč, razmnožuje delo naroda in s tem tudi gmožno blagostanje in duševni njegov napredek. «Fizično zdravje in fizična moč so prvi pogoji k zmožnosti, k delu, kateri vsako nemoč odvrta, vsako bolehnost zadržujejo» — pravi Tyrš.

Se nadaljuje.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnost vest. Imenovan je notarski kandidat gosp. dr. Ivan Winkler v Krki na Koroskem notarjem v Trzinu.

Zastopnikom v deželni šolski svet je izvolil deželni zbor kranjski znova deželni odborniki gg. dr. Iv. Tavčarja in dr. A. Schafferja.

Za vseučilišče v Ljubljani je poslalo prošnjo na ministristvo društvo učiteljev in šolskih prijateljev za okraj Kamnik.

Narodna čitalnica v Kranju priredi — kakor čujemo — v korist tukajšnji dijaški kuhinji početkom marca igro s petjem. Uprizori se občepriljubljeni in znani Morjevev «Revček Andrejček».

Občni zbor podružnice slovenskega planinskega društva, dne 7. svečana otvori predsednik g. Janko Majdič, se zahvali navzočim za udeležbo, nariše delovanje v večjih potezah in odda besedo tajniku g. Janku Sajovicu, ki poroča, da je štela podružnica tekom preteklega leta 88 članov. Odbor je ukrepal v nekaj sejah o društvu koristnih zadevah in priredil dva izleta, in sicer čez sv. Jošt v Selca in na Črno prst; obeh izletov se je udeležilo lepo število članov, osobito je bil nežni spol vedno dobro zastopan. Poleg tega se je udeležila podružnica otvoritve nove poti na Tnalo in sprejelo severne brate češke kolesarje povodom njih izleta v našo domovino. Nova markacija izvršila se je iz Grebena v Kokro. popravile so se pa markacije na Storžiču in v Loškem pogorju, na vseh zaznamovanih potih pa so se postavile tablice kazipota. Blagajnik gospod Ciril Pirc položi podrobni račun, iz katerega je razvidno, da ima društvo s prebitkom letošnjega preostanka premoženja K 770-73, poleg tega še 1000 razglednic in pa nekaj planinskih znakov. V odbor so bili voljeni vzklikom naslednji: predsednikom g. Janko Majdič, odbornikom pa gg: Rudolf Kokalj, Ivan Rakove, Janko Sajovic, Fr. Ks. Sajovitz, Alojzij Seliškar, dr. Josip Tominšek. Predsednik g. Janko Majdič se zahvali na zopetni izvolitvi povdarjaje, da se odbor resno trudi, da izvrši svojo nalogo, da pa je pri tem malem delokrogu težko kaj ukreniti. Z gradbo projektirane koče na Storžiču se boče najbrž že letos pričelo. Zahvali se zbranim na prijazni udeležbi ter zaključil tretji redni občni zbor.

Čitalniška maškarada dne 8. t. m. Tuja žalost se človeka rada prime, še bolj nalezljivo pa je veselje; Dočim nas stresa neka tajna mrzlica ob pogledu na tujo žalost, švigajo po vseh naših živcih iskricice poskočnega veselja, če vidimo, kako drugi veselo poskakujejo, da nam le ne zapira oči siva mrena samozadovoljne dolgočasnosti ali prihuljene zapetosti! — To je bilo zadnjič veselje v čitalnici! Ali ste videli kak pust obraz? Še obraz onega našega skupnega prijatelja, sicer resen in strog in mrk kakor deveta žalost, je kazal tam iz zrcala prijazne gube... Kako tudi ne! Lepota, mladost in okus, to troje se je združilo v harmonično celoto, ki vzbujala vedno blažene utripljave v človeškem srcu in ovijala vse s pisanim vencem veselosti. Vendar pričakuje razvajan modern človek še od zunaj kakega pritiska, da zavlada pravo veselje; tudi tej zahtevi se je ugodilo z razkošno električno razsvetljavo — za kar gre zopet javna zahvala gospodu Kreutzbergerju, ki je dal vse potrebno na razpolago celo brez odškodnine, ter gospodu Derkiču. V taki razsvetljavi bi postali še grdi pogledi lepi, resničen kras kranjskih gospic in gospa pa se je bliščal v podvojeni meri. Ko so v tej sijajni luči nastopile

ob devetih po zvonki koračnici maske, je zato kar utihnila govorica mnogoštevilno zbranih jezičnih gospodov. Potem se je pričelo vrvenje; izbrali so si gospodje kmalu sladek plen iz družbe mask, vrteli so se pari po veseli poskočnici, ki je dala priliko za opazovanje in uganjanje. Motreč opazovalec ni vedel, kam bi obrnil oči: rad bi spoznal vitko — «Normo», kali? — ali zakrije mu jo blesteča lili; mimo njega se vije elegantna rožčasta korala, ali zmotijo ga cingljajoče ciganke; nežna punčica mu prevzame oči, ali obrniti jih mora na junaško-brhko Poljakinjo; tu ga zmedejo šeme, ki se prekučujejo mimo njega; tem pazljiveje potem presoja lepe domače Kranjice, pa tudi daljne Japonke, rdeče klinčke i. t. d. — Ko se maske razkrinkajo, prikipi zabava do vrhunca; klopčič se razvozla in najdejo se oni, ki so se hoteli najti. Plesalci porabijo vsak prostorček, godba — oddelek ljubljanske meščanske godbe — igra s tako vnmom in pridnostjo, da mnoge poskakujejo kar same, za smeh pa poskrbita — teh ne smemo pozabiti — dva pravcata godca, ki sta prišla nalašč iz ogrske «puste» dramit Kranjce — hvalevreden posel! Prvo četvorko je plesalo ali, ker ni bilo prostora, «stopalo» okoli 40 parov, mnogi pa niso mogli nastopiti; še zadnja četvorka je napolnila dvorano. — Odlasala in odlasala se je ločitev, zlasti, ker je maskarada privabila tudi nekaj ljubih zunanjih gostov. Odhajaje pa smo si mislili z lahkomišelnostjo, ki je človeku včasih potrebna, poslavljajoč se od «presnetega» časa, predpusta: «Prah bomo, ali še — nismo!» —k.

Radi prizidka pri gimnazijskem poslopju se je na prošnjo kranjske občine v sredo, 12. t. m. vršil komisijonalni ogled na licu mesta.

Cesar je potrdil načrt zakona, katerega je sklenil deželni zbor kranjski, glede uvrstitve okrajne ceste Kranjskojfa Loka v kategorijo deželnih cest.

Iz Škofje Loke nam poročajo: Plesni venček, katerega je priredila tukajšnja narodna čitalnica na pustni torek, se je izvršil v vsakem oziru povoljno. Domače občinstvo se je udeležilo te zadnje pustne zabave polnoštevilno, zapazili smo pa tudi precej tujih gostov. Sodeloval je oddelek ljubljanske meščanske godbe, ki je do ranega jutra kaj dobro in neumorno sviral. Pri prvih godbenih zvokih se je napolnila letos izvanredno okusno dekorirana dvorana. Pri tej priliki spolnimo samo prijetno dolžnost, ako se na tem mestu dostojno zahvalimo onim damam, ki so trudoljubno prevzele dekoriranje prostorov. Čast in hvala jim. Odveč bi bilo pisati, kako živahna je bila udeležba pri plesu; omenimo samo česko besedo, ki se je letos prvič plesala v čitalniških prostorih in to prav dobro pod spretnim vodstvom priznanega aranžerja gospoda lekarnarja Ervina Burdycha. Pozabiti ne smemo mask, ki so na pustni torek gotovo v vsaki plesni dvorani dobrodošle. Poleg nekaterih maskiranih in kostumiranih udeležencev se je odlikoval osobito izvrstni bajazzo, ki je s svojim šaljivim vedenjem vzbujal dokaj veselega smehu. Da so bili plesalci galantni, dokazuje lahko razprodajalec svežih cvetličnih soplek, ki je bil s kupčijo jako zadovoljen. Pa tudi društveni blagajnik je kazal ob sklepu plesnega venčka tako zadovoljno lice, kakor že dolgo ne. Izkratka: v moralnem in gmotnem oziru se je izvršil plesni venček sijajno. Udeleženci so bili vsestransko zadovoljni, društveni odbor pa ima prijetno zavest, da je zadostil vsem svojim dolžnostim v polni meri. Od gotove strani se kaj rado kritikuje odbojno delovanje — morda še kdaj navedemo vzrok. Slednjič pa še nekaj, in to prav po tihem na uho: mnogo je bilo takih, kateri so se zoper vsako pričakovanje odlikovali s svojo — odsotnostjo.

Redni občni zbor gasilnega društva v Škofji Loki se vrši — kakor se nam poroča — v nedeljo dne 16. t. m. ob treh popoldne v mestni hiši. Poleg običajnega dnevnega reda se vrši letos tudi volitev novega odbora.

Nagrado za rešitev življenja je dobil c. kr. zandarmijski vodja Ivan Debevec iz Kroke, ki je rešil kovača Valentina Anderla iz Kroke iz ognja. Prisojen mu je znesek K 52:50.

Napad na svate. Zadnjo nedeljo meseca januarja se je poročil posestnik Fr. Cajhen iz Dragomelj pri Ihanu.

Po poroki v cerkvi sv. Jakoba ob Savi so se svatje odpeljali v Podgorico okrepčat. Predno so svatje odhajali iz gostilne, je fant Kokalj v družbi nekaj tovarišev zahteval od ženina vsaj 4 krone odkupnine. Ker se temu ni ustreglo, je Kokalj zagnal konjem pod noge užgan snop s petrolejem polite slame. Konji so se vsled tega splašili in le težko so jih pravočasno ustavili. Radi ognja pa je bil tudi del vasi v nevarnosti.

Panika v Ljubljani. Na pustni ponedeljek proti večeru je nastala v Ljubljani grozna panika. Ljudje so obstajali na ulicah, glave so stikali skupaj in s prestrašenimi obrazi so drug drugemu nekaj pripovedovali. Nastale so gručice, katere so morali policaji razganjati. Tam pred katoliškim domom pa je stal narodov ljubljeneč, slavni Štefe. V eni roki je držal «Slovenca», z drugo pa je mahal krog sebe. Sveto navdušenje mu je odsevalo raz obraz in gromčim glasom je kličal vernim poslušalcem: «Tako je prav! Poraz liberalcem! Kranj se je vzdignil prvi! Slava! slava! slava!» In po Ljubljani se je raznesel glas, da je v Kranju «revolucijon!» In zakaj vse to? «Slovenec» je prinesel iz Kranja sledečo notico: «Prosimo liberalne državne poslance pojasniti, zakaj je zaveznik dr. Tavčarja in dr. Ferjančiča baron Schwegel glasoval zoper slovensko gimnazijo v Celju? Klub malkontentov.» Odtod to opravičeno razburjenje. Kdo pač ne pozna v Ljubljani hrabrih in odločnih kranjskih malkontentov? Vsakdo je bil prepričan, da bodo sami takoj drugi dan prišli po odgovor, ako se jim dr. Tavčar in dr. Ferjančič takoj brzojavno ne opravičita. In potem gorje ljubljanskim liberalcem! Dr. Tavčar je sedel oblastno v «Narodni kavarni». Polagoma so ga pripravili na pretečo nevarnost. Nekdo, ki pozna od obličja do obličja naše malkontente, mu je svetoval, da naj jo hitro odkuri na Dunaj in popisal mu je krvoločne kranjske junake: Agamemnona-Tomaža, hrabra Ajanta brata Potusa, primskovskega Ulisesa, Kalhasa iz gore, Karola Malega, mogočnega Jegliča, čokljatega Ezava, brihtnega Šiferja, strogo katoliškega Šinka, amanuensisa farne knjižnice, veleučnega Jurija Lukmana — — — «Nehaj, nehaj!» ustavi Tavčar zgovornega prijatelja, «saj imamo že dosti skupin za jutrišnjo maskarado.» — V ponedeljek zvečer so imeli baje malkontenti zborovanje pri Sinku. Sprejel se je neki soglasno Koblarjev predlog, da se izreče zaupnica vrlima katoliškima poslancema Šusteršičevema prijateljema Fuchsu in Morseyu, ker sta se držala trdno kakor skala, četudi — zoper Celje. Drugi dan, na pustni torek, pa malkontenti niso šli v Ljubljano, rajše so pri «Mubiju» gledali v Koblarjevi družbi — maskore!

Bohinjski železniški predor. Dela za približno 6300 metrov dolgi, dvotirni predor so razpisana v «Wiener Zeitung». Pogoji in druge podrobnosti se izvedo pri eksporturi za transiranje na Jesenicah.

Visok sneg je zapadel po Gorenjskem. V Kranjski gori ga je nad en meter. Tudi iz drugih krajev se nam poroča, da je padlo mnogo snega. Po raznih krajih na Notranjskem so nastali velikanski sneženi zameti, ki ovirajo promet. Več cest je popolnoma zaprtih.

Na Kranjskem sploh.

Shod slovenskih časnikarjev se vrši o velikonočnih praznikih v Ljubljani.

«Na dnu morja», maskarada «Ljubljanskega Sokola» na pustni torek je nadkrilila vse svoje mnogoštevilne prednice tako glede umetniških dekoracij, kakor glede mnogobrojne udeležbe krasnih skupin, veelegantnih posameznih mask in drugega občinstva. Izdalo se je okrog 1300 vstopnic, tako, da je bila prostrana Sokolova dvorana z vsemi stranskimi prostori premajhna za toliko gostov.

Križem sveta.

Iz Št. Jakoba v Rožni dolini na Koroškem prihajajo žalostne novice. Kakor poročajo nekateri nemški listi, se že z drugim polletjem tekočega leta odpravi ondotna slovenska šola, edina na Koroškem, in nadomesti z utrakvistično, t. j. nemško šolo. Slovenskega nadučitelja so vpokojili in ga nadomestili z nemškim hujšakačem.

Razne novice. Dopolnilne deželnozborske volitve na Krasu in v tolminskem okraju so razpisane na dan 20. marca t. l. — S 15. februarjem se uvedejo nove

franko-znamke po 36 vinarjev, ki so določene za enotno frankiranje priporočenih tuzemskih pisem do 20 gramov teže. — Umrli je bivši srbski minister Kosta Tausanovič. — Velevažno naredbo za jezdece sta izumila nadporočnik Karol Bránek in Slovenec stotnik Fridolin Kavčič. Vsakemu desetletnemu dečku je možno v teku dveh sekund osedlati konja, namreč nategniti podpas. Največje zanimanje vzbuja ta brzosedlar v Rusiji in v Angliji. — V Trstu se je ustrelil petnajstletni realec Katalan iz Škorklje, ker ga je oče ošteval radi zanemarjanja šole. — V Trstu stavka 20.000 delavcev. Vojaštvo je moralo priti policiji na pomoč. Tovorni promet na železnicah je ustavljen, večina časopisov ni mogla iziti.

Revščina v Galiciji. Poljski narodno-gospodarski pisatelj Stanislaw Sčepanowski je izdal knjižico o razmerah v Galiciji, v kateri dokazuje na podlagi statističnih podatkov, da umira v Galiciji na leto 50.000 ljudi od lakote in 70.000 se jih izseli, da bi ušli smrti od lakote.

Slovanska pisarna v Parizu. Francozi se čedalje bolj zanimajo za slovansko vprašanje. Francosko časopisje je bilo doslej jako slabo poučeno o slovanskih odnošajih, ker so poročila na Francosko prihajala po raznih ovinkih. Sedaj so osnovali v Parizu «Slovansko pisarno» (Slovanská kancelář), ki dopisuje s slovanskimi listi, izdaja potopise po slovanskih deželah, prevaja iz slovanskih jezikov na francosko in obratno; ta pisarna posreduje tudi v trgovskih vprašanjih. Naslov voditelja te pisarne je: J. J. Hoffman de Kratky, directeur de l' «Agence Slave», Rue d'Argenteuill 16.

Gospodarske stvari.

Posojilnica za Bled in okolico ima jutri v nedeljo dne 16. t. m. ob štirih popoldne v dvorani «Blejskega doma» svoj občni zbor.

Posojilnica v Radovljici ima svoj občni zbor v četrtek dne 20. t. m. ob polstirih popoldne v zadržni pisarni.

Dobavni razpis. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je došlo naznanilo, da je ravnateljstvo inženirskega arsenala v Cupriji (Srbija) razpisalo na dan 24. februarja t. l. ustmeno dražbo za dobavo raznih tramov in podbojev iz jesenovega, jelovega in bukovega lesa in dr. Dobavni pogoji so pri navedenem ravnateljstvu na ogled. Prepis dobavnega razpisa, iz katerega je razvidno, koliko in kakšne predmete je dobaviti, je na vpogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Tedenski sejem v Kranju dne 10. t. m.

Prignalo se je 110 glav goveje živine, — telet, 44 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9—, prosa K 6-50, ovska K 7-50, rži K 8-25, ajde K 7-05, ječmena K 7-50, krompirja K 1-50, fižola (ribniški) K 8—, mandaloni 6—, koks 8—, navaden rdeč 7—, zelen 7—.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika na glavnem trgu;

Radovljici pri g. Otonu Homannu, glavna trafika.

Išče se

pripravna oseba ali zakonska dvojica

na Cofišče

za gostilniški obrt.

31—2

Oglasiti se je pri lastniku IVANU COFU v KRANJU.

Mlada poročenca

želita do jeseni t. l. prevzeti manjšo dobro trgovino kolonijalnega ali mešanega blaga na ugodnem prostoru v kakem mestu ali na deželi.

Natančne ponudbe s pogoji naj se pošiljajo v Ljubljano, poste restante pod «trgovino 1500».

27—2

Darila.

Dijaški kuhinji v Kranju so došla sledeča darila: cigana na čitalnični maskaradi K 31'78, g. Kokalj 74 vin. in C. Pirc 22 vin., skupaj 32 K 74 vin.; občina Smlednik po županu Bugarju 30 K, župan Al. Roblek, lekarnar v Radovljici 20 K.

Stanje hranilnih vlog:

1,100.000 K.

Rezervni zaklad:

nad 31.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica za vložnike plačuje iz svojega.

20—4

Adolf Hauptmann

tovarna

53—48

oljnatih barv, firnežev, lakov in kcleja

— v Ljubljani. —

* Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 167—11 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za številne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledice, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja **Kakao sladni čaj** priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najcenejše hranilno sredstvo. Zavojček (šetrtil kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja **Želodčne** kapljice. Izborno sredstvo za zelodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utesujoče, tek vzbujajoče, čisti zelodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, zelodec čistilne. Čistijo zelodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane zelodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlj 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, plučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvorljivim apnenim železom, utesuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utesujoče, lajšajoče drgnjenje v krizu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

Preizkušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, zulfem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb

p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetelno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsée. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

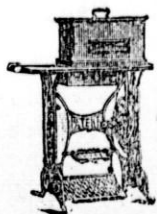
Pozor! Želi kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi omenjeni en kos pošlje takoj s poštnim povzajem.

Loterijska srečka dne 8. februarja t. l.
Trst: 63 87 23 10 83

DIJAKI

se sprejmo na hrano in stanovanje po zelo nizki ceni v Kranju na glavnem trgu št. 118 v I. nadstropju. 24—3

Istotako se sprejmeta tudi 2 gospoda ali 2 gospodični na hrano in stanovanje.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109—34

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

R. LANG, Ljubljana (Kollizej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sodno opravo 54—45

po najnižjih cenah.

Genike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno
naznanjam, da imam v hiši gospe Marije Prevčeve
(na Podrtini) v Kranju

zalogo Puntigamskega piva.

Dobiva se tudi carsko pivo (hekto 26.60 K), marcno pivo
(hekto 28.60 K). V steklenicah 16 h, zaboj z 25 steklenicami stane
4 krone.

Vsaki dan sveže pivo.

Priporočam se slavnostaistemu, zatrjujoč vedno točno
in solidno postrežbo

z odličnim spoštovanjem
Karol Petrič.

18—4

Sloveči profesorji
medicne in zdravniki
priporočajo

Tinktura za
želodec

lekarnarja Piccoli-ja

v Ljubljani

dvornega zalagatelja

Nj. svet. papeža

kot sredstvo, ki
krepiča želodec,
vzbuja tek, po-
spešuje prebav-
ljenje in od-
prtje telesa
posebno zdravilna
za one, ki trpe
na zastaranem
zaprtju.

Tinktura za želodec se razpošilja v škatljicah z 12 steklenicami
za K 2.52, z 24 steklenicami za K 4.80, z 36 steklenicami
za K 7.—, z 70 steklenicami za K 13.—.
I. 191—22 (Poštni paket pod 5 kg.)

Najboljša kavina zmes

je in ostane

Tschinkel^{na} kavin zdrob

v

28—3

Ljubljani.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“.

1-7

Andrej Boucon

159-23 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo očno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja

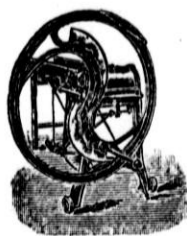
tovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Drelse

73-41

v Ljubljani.

Večkrat premizano!

Hočete kupiti prav
dobro slamo-
reznico ali gepelj?

108-33

Obrnite se na skladišče

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)
kjer vselej dobite tudi najboljše mlatilnice, čistilnice
za žito, mline za žito in sadje, reporeznice, brane
za travnike in stroje drugih vrst, posamezne dele in
klinje. Trambe za vodo in gnojnico, cevi za vodvode,
se tukaj dobijo najceneje.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

v Ljubljani

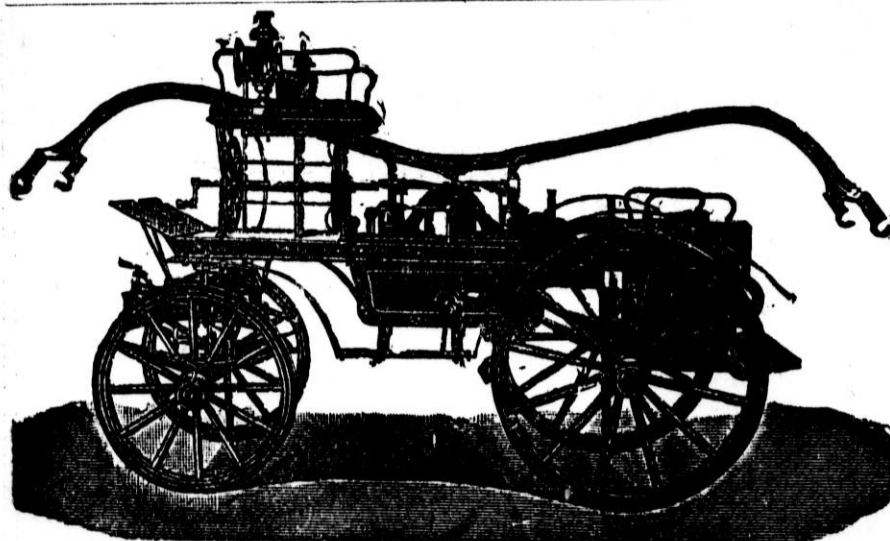
sprejema in izplačuje hranilne vloge in

— obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ —

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot golov denar, ne da
bi se obrestovanje prebrgalo.

139-25

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 13-4

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

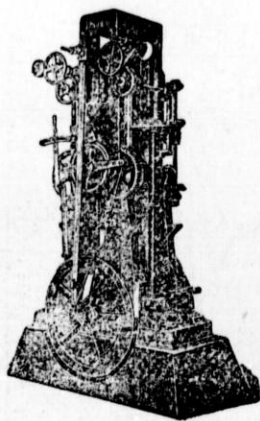
FRAN DETTER LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—24

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

G. Tönnies

Ljubljana 66—43

tovarna za stroje, železo
in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svojo veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnogledov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—45

Predtiskarija **FRANJA** Predtiskarija **MERŠOL**

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezovin,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 153—22

Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago **strugarskega izdelka**,
97—38 kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

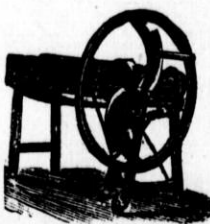
Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji
dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-
reznic, mlatilnic, čistilnic, jekle-
nih plugov in sploh vse potrebščine za
poljedelstvo. 69—43

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo,
traverze, železniške šine, kuhinjska oprava,
razno orodje za rokodelce i. t. d.

Tvrdba R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani da je že popolnoma založena z

jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilh za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172—43

Splošovanjem R. Miklauc.

Zaradi popolne

opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Puppo-tove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in
frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega
volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta,
moškega loškega in brnskega sukna, strikanih
srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj
torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189—15

3-10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko gld. 4-50

7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko » 1-40

pisane lepe barhante 78 cm za 12—16 kr.

» » flanele 78 » » 20—22 »

» » barhanste rute kos » 19 »

» » žepne rute » 3 »

čajga za cele moške hlače za komaj 52 »

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico
blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prnesti.

Gostilna „pri panju“ na Bledu

popolno opravo, ki obsega tudi sobe za tuje, se takoj
odda v najem.

Ponudbe naj se pošiljajo na lastnico gospo ANO
MAYR v KRANJU št. 112. 32—2

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschlager, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl.
80—44 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana
domača sredstva:

Dunajske želodečne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica
20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K.

Tinktura zoper kurja očesa in flašter zoper kurja očesa in trdo
kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 ste-
klenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri,
1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.

Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu
6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za
prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

3 kamnoseške učence

sprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji

Vinko Čamernik,

23—3

kamnoseški mojster v CELJU (Štajarsko).

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slav nmu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih ==
oblek ==

za gospode, uradniških uniform, salonskih,
turistiških in kolesarskih oblek, havelokov,
zimskih sukenj itd. za zimsko sezono.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno
14—4 v zalogi.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četr leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petivrstno 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo

Občina LESCE

ima

dva nova semnja

in sicer

prvi dne 24. februarja na sv. Matija dan, drugi

dne 29. septembra na sv. Mihaela dan za vsako-

vrstno živino in za vsakovrstno blago.

IVAN ŽARK

župan.

25—3

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina

domača tovarna

cikorije,

figove kave,

kanditov,

kandiranega sadja

in konseru

priporoča priznano dobre in cene
svoje izdelke. 68—46

